

Spørgetiden var dermed til ende.

Man gik herefter til dagsordenens punkt 2, som var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 123:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en multinational sikringsstyrke i Albanien.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).
(Fremsat 16/4 97).

Forslaget sættes til forhandling.

Formanden:

Efter ønske skal jeg fastsætte en taletid på indtil 10 minutter for ordførerne i første omgang.

Forhandling

Peter Christensen (S):

Den ulykkelige situation, som er opstået i Albanien, skyldes et pyramidespil, som bevirkede, at mange albanere mistede alt, hvad de ejede. Disse økonomiske tab udkrystalliserede sig så i demonstrationer imod den siddende politiske ledelse, og disse demonstrationer udviklede sig voldeligt, og dermed skete der et sammenbrud af lov og orden i Albanien.

På grund af manglende central styring udviklede situationen sig til rent kaos, specielt i den sydlige del af Albanien, hvor kaserner blev stormet og plyndret og der blev stjålet op til 1 million håndvåben, men hvor også tungere våben blev fjernet.

Der blev derefter erklæret undtagelsestilstand, og alle politiske partier blev indkaldt til et krisemøde, som møntede sig ud i en national forsoningsregering bestående af alle partier, og forsoningsregeringen vedtog så en aftale om afholdelse af frie valg inden udgangen af juni 1997, samt at regeringen skulle tage skridt til et samarbejde med nationale og internationale organisationer med henblik på at oprette ro og orden i landet.

Forsoningsregeringen besluttede også at indtage våben og ammunition fra civilbefolkningen, men det er ikke sket, hvilket har betydet, at bevåbnede bander terroriserer befolkningen. Specielt er den sydlige del hårdt ramt af dette uvæsen.

OSCE reagerede hurtigt på situationen i Albanien, og OSCE's formand, den danske udenrigsminister, udnævnte allerede den 4. marts 1997 Østrigs tidligere forbundskansler Franz Vranitsky til sin personlige repræsentant i Albanien. Og der er ingen tvivl om, at grunden til, at volden ikke eskalerede, var det internationale samfunds interesse for situationen i Albanien og dets hurtige reaktion. Den albanske befolkning følte, at den ikke var glemt.

Verdenssamfundet var også bevidst om, at urolighederne kunne spredes til andre dele af Balkan, som jo er Europas krudttønde, og derfor kræver det initiativer fra verdenssamfundet for at stabilisere hele området.

Albaniens forsoningsregering har anmodet om indsættelse af udenlandske militære styrker til at forbedre sikkerhedssituationen i landet, og OSCE har erklæret sig rede til i koordination med andre internationale organisationer at bistå Albanien med en demokratisk opbygning, der sikrer respekt for menneskerettighederne, samt en forberedelse af parlamentsvalg.

Efter Albaniens anmodning om udenlandske militære styrker og OSCE's beslutning nr. 160 vedtog FN's sikkerhedsråd den 28. marts 1997 resolution nr. 1101, i hvilken Sikkerhedsrådet giver bemyndigelse til en international sikringsstyrke i Albanien.

Opgaven er at sikre en hurtig humanitær bistand og at skabe sikre forhold for de internationale organisationers arbejde i Albanien, bl.a. ved afholdelse af parlamentsvalget.

Styrken er bemyndiget til at operere efter kapitel 7, hvilket giver styrken ret til at anvende magt ikke blot med henblik på sin egen sikkerhed og bevægelsesfrihed, men også for at kunne gribe ind til fordel for ofre for alvorlige forbrydelser, og disse bestemmelser er af stor vigtighed for det danske personel, for på grund af disse manglende bemyndigelser har der desværre været dårlige erfaringer i Bosnien.

Den multinationale styrke skal koordineres af en styringskomité, der er sammensat af de troppefyldte lande, og komiteen skal rapportere regelmæssigt til FN's sikkerhedsråd, og OSCE skal varetage den overordnede, samlede indsats.

Socialdemokratiet er enig med regeringen i, at Danmark bør yde både civile og militære bidrag, således som vi også har gjort det andre steder på Balkan.

I første omgang er det hensigten at bidrage med en let opklaringsenhed samt stabspersonel,